

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

A MÉHÉSZEGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ-KOLOZSVÁR,
Str. A. Muresan 10.
Telefon 158. sz.

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK BALINT
az EME főtítkára.

A lapot az EME tagjai tagsági
illetmény fejében kapják. A lap
megjelenik havonként egyszer.

**az EME. igazgató-választmányának az Egyesület 1938. évi
február hó 22-én tartandó közgyűlése elé terjesztendő jelentése
az 1937. évi működéséről.**

Az 1937. évi egyleti működésről szóló jelentésünket egy szomorú és fájdalmas bejelentéssel kell kezdenünk. 1937. augusztus hó 23-án elhunyt id. Kicsid Géza kajántói rom. kath. lelkészes, egyletünk köztiszteletben álló elnöke, a minden szempárt, nemesért lelkesedni tudó vezérünk, aki minden egyleti gyűlésen és megmozduláson ott volt és tevékeny részt vett kiállításainkon tanfolyamaink rendezésében, vándorgyűlésein. Halálával súlyos veszteség érte egyesületünket. Ravatalára az egyesület nevében koszorút helyeztünk, a temetésén az egylet küldöttségileg képviseltette magát Pohl Béla alelnök vezetésével, emlékét sirja mellé ültetendő mézelő emlékgyökérrel örökíti meg az egyesület és munkásságáról, a Méhészeti Közlönyben emlékezett meg részletesen. Emléke legyen áldott, szíve csendes.

* * *

Az 1937. esztendő időjárása az előző évekéhez hasonlóan száraz és tartósan meleg volt. Tavasszal volt csapadék, de csaknem az egész nyár tikkasztó száraz volt. A méhcsaládok általában egészségesen teleltek, korán megkezdték a kijarást. A nagy meleggel járó tartós szárazság miatt a virágoknak nem volt nektár tartalmuk. A helyzet mézelés szempontjából a tél beálltáig keveset változott. Az év derekától 30—38 leig emelkedtek a nagybani mézárak.

A rajzás a szárazság miatt korlátozott volt. A méz minősége jó volt. A viaszárak 120—180 lei között mozogtak. A műlép ára 220—260 lei volt.

Az 1937. évben az Egyesület működése a rendes mederben folyt. Az egyesület nagyobb mennyiségű mézelő facsemete, mézelő gyökér, virág és takarmánymag kiosztásával igyekezett javítani a méhlegelőket.

Az 1937. évben Gödöllőn a két éves méhészeti szakiskolában 3 erdélyi magyar méhészfő tanult, akikről várjuk és reméljük, hogy hazajöve, vidékük méhészeti kultúrájának felépítésében hathatósan segítségére lesznek az E.M.E.-nek.

A lefolyt évben 2 méhészeti tanfolyamot rendezett egyesület, Stief Ottó e. alelnök vezetése alatt Kolozsvárt. Czetlen és közérdekű munkásságáért e helyen is hálás köszönetet mondunk. A folyó évben 3 tanfolyam rendezését tervebe egyelőre az egyesület, amelyek közül kettő Kolozsvár és egy Gyulafehérvárt fog megtartatni.

A szakismeretek terjesztését szolgálta az egyesület *Méhészeti Közlöny*-nek a kiadásával, mely a lefolyt évben bővebb terjedelemben, változatos anyaggal jelent meg.

A méhészeti Közlöny az idén 5. évfolyamába lépett.

Az 1938. évben csak úgy tudja megtartani az Egyesület a Méhészeti Közlöny-nek eddigi színvonalát és terjedelmét, ha az Egyesület tisztelt tagjai tagdíjfizetési kötelezettségüknek pontosan eleget tesznek. A Méhészeti Közlöny a lefolyt évben bőven tárgyalta a méhlegelő, méhlakások, mézértékesítési, mézfermentálás, anyagmegjelölés, méhnemesítés, közlekedő nyílászárú gazdaságos anyanevelés, rajzás, a méhek téli vonulása, viaszhamisítás, helyes olvasztás, feldolgozás és kezelés, méhbetegek, kerethálózás, lép építtetés stb. kérdését.

A Méhészeti Közlöny rovatait „Világhíradó“ rovatunkkal bővítettük, amelyben a nagyvilágban történő, méhészek érdeklő híreket közöljük. Ezenkívül számtalan cikket közölt az időszakos szakkérdésekről. A Méhészeti Közlöny munkatársi sorában tisztelhetjük az 1937. évben: Balogh Jenő, Bedő Albert, Berecz János, Bíró Pál, Blénessy Károly, Bognóczky József, Boronkay Pál, Boros Lajos, Dengg Ottó, Drahovszky József, Fónagy Károly, Gál Imre, Grausam Gusztáv, Hórka Mihály, Katona Sándor, Kleisl Gyula, Kondor Béla, dr. Koppány József, Krejcsi Ferenc, Kremnitzkyné Fröhlich Ilona, id. Kicsid Géza, Lakatos Tivadar, Lászlóffy József, Mátyás Sándor, Ocskó István, dr. Örossi Pál Zoltán, Papszt Ede, Peér Emil, Pohl Béla, Pócs Silviusz, Seyfried Ferenc, Schaál Bálint, Stütz János, Stief Ottó, Szabó Sándor, Tamássy József méhésztársainkat. Értelmes és közérdeklő munkásságukért ezúton is hálás köszönetet mondunk és kérjük kedves tagtársainkat, hogy munkatársaink példájára minél nagyobb számban kövessék.

Itt említjük meg, hogy az egyesület igazgató-választmányának egy 5 éves munkatervet fogadott ki, amely tervezet részleteit egyrészt a Méhészeti Közlönyben óhajtja megvitatni, másrészt a folyó évi közgyűlést követő vitagyűlés keretében. Emlékeztetőül alább közöljük a tervezet gerincét, ezúton is kérve ösztönözve Tisztelt Tagtársaink szíves hozzászólását a kérdéshez.

Erdély méhészetében ez ismét egy fordulópontot fog jelenteni, mert szeretnők remélni, hogy a tervezet megvitatása és keresztülvitele élénk méhésztársadalmi mozgalmat fog életre hívni. A tervezet a következő:

1. A méhlegelők ügye:

a) Egy nyári, évelő, mézelő, virágok, takarmánynövények, ipari és gyógynövények, diszbokrok, diszfák, gyümölcsfák telepítése kertekben, gazdasági udvarokban, utcákon és tereken.

b) Magvak, csemeték, oltványok szaporítása és kiosztása.

2. Vándorlás a méhekkel :

a) Vándortanyák felkutatása.

b) A C. F. R. szállítási kedvezmény kieszközlése a vándor-
yára küldött méhek szállításához.

c) Adómentes cukor engedélyezésének ügye.

d) A cukorral való etetés kérdése.

3. Betegségek elleni küzdelem. A betegségek és az elle-
való védekezés ismertetése, keresztülvitele.

4. A méz.

a) A mézfogyasztás népszerűsítése.

b) Kiállítások, exportvásárok rendezése.

c) A méz márkázása.

d) A méz értékesítése.

e) A méz és viasz feldolgozásának népszerűsítése.

5. A méhtenyésztés. A méhszaporítás és méhnemesítési
désék.

6. A méhészet üzemtana.

7. Méhészeti szakoktatás.

a) Tanfolyamok.

b) Továbbképző tanfolyamok.

c) A méhészeti szakismeretek tanításának bevezetése az
mi és a középiskolákba.

8. A Méhészeti Közlöny terjedelmének növelése, munka-
mai számának emelése.

9. Méhészeti jogismeret.

10. Anyagi ügyek.

Az egyesület 1935. évi közgyűlésén elfogadott egyesületi
és nagy kaptárméreték alkalmazása a gyakorlatban jól be-
t. A kaptárokat azóta is rendszeresen készíti Várady Béla
hész, asztalosmester, ezenkívül az egyesület a kaptárok
helyrajzát elkészítette, amelyek 50—50 lejért állanak az ér-
teltek rendelkezésére. A természetes nagyságban készült
zok és a hozzájuk mellékelt leírás alapján a kaptárok házi-
is előállíthatók.

A méhekkel való vándorlás kérdését tanulmány és meg-
atás tárgyává tette az egyesület és a vita bevezetéséül még
36 július hó 5-én egy tanulmányi kirándulást rendezett egyik
zismerten legjobb vándortanyára a Dregan völgyébe. 1937-ben
yancsak tanulmányi kirándulást rendezett egy a Kolozs
gyei Mikes községi vándortanyára. A kiránduláson Kicsid
za egyleti elnök, Pohl Béla egyleti alelnök és Török Bálint
tkár vettek részt az egyesület képviselőiben. Ez alkalommal
táta be az egyesület a legmodernebb pergetőgépet, mely
yő helyzetben egyszerre mindkét oldalon pergeti ki a kere-
et, léproncsolás nélkül, amelyek bármilyen méretben be-
yezhetők. A vándorlás kérdését ez év folyamán tüzeteseb-
n szeretnők a Méhészeti Közlönyben és vándorgyűlésen

megtárgyalni. Kérjük Tisztelt Tagtársainkat, hogy e kérdés ez év folyamán minél többen hozzászólni sziveskedjenek.

Sajnos a költésrothadás igen nagy mértékben elterjedt országgrészünkben. Sok panaszt vettünk e tárgyban az folyamán is. A felmerült eseteknél, ha a betegség jeler vitás volt, bakteriológiai vizsgálatot végeztetett az egyesüle pedig tagjai részére teljesen díjtalanul, amelynek alapján bi tájékoztatást nyújtott az érdekelteknek. Még az 1936 évbe kormány a fertőző betegségek ellen való védekezés érdeké egy törvényt szavaztatott meg, amelyet teljes részletessé közöltünk a Méhészeti Közlönyben. Ugyancsak közöltül törvény végrehajtási utasítását is és a megyei szakbizol gokba bejelentette az elnökség az egyesület képviselőit A lefolyt évben az egyesület elvégezte az E. M. E. méhés megfigyelő állomásainak megszervezését. E munkánkró Méhészeti Közlönyben rendszeresen beszámoltunk. Kérjük T telt Tagtársainkat, hogy az egyesület közérdekű munkájt téren is támogatni sziveskedjenek.

A megfigyelőállomásaink jelentését ismerik Tisztelt T társaink a Méhészeti Közlönyből, hol azok rendszeresen közö voltak. A megfigyelőállomások egy része számára sikerült állami meteorológiai intézettől esőmérőket szereznünk díjtalan Igyekezni fogunk, hogy minden állomásunkat felszerelhes Ezirányban a lépéseket az egyesület meg is tette.

Kívánatos volna az állomásoknak minimum-maximum hőmérőkkel való felszerelése, ehez azonban megfelelő any eszközökkel az egyesület nem rendelkezik, ezt csak Tisz Tagtársaink áldozatkészsége tudná biztosítani.

Jelentések küldését a következő tagtársaink voltak szí sek vállalni saját költségükön az egylet által küldött űrlapok Blénessy Károly, Csikszentdomokos (Csik vm.), Borbély La Dés (Szamos megye), Bognoczky József, Felvinc (Torda meg Stief Ottó, Kolozsvár, Péter Domokos, Lukafalva (Maros meg Tamássy József, Magyarzsombor (Kolozs megye), Barkó And Pürkerec (Brassó megye), Dávid József, Zalán (Háromszék v Rom. Kath. Gazdasági Iskola, Kézdivásárhely (Háromszék v Önzetlen és önkéntes munkát vállaló tagjainknak ezuton hálás köszönetet mondunk szives fáradozásukért.

Az egyesület házsongárdi méhtelepének kezelője, S Ottó e alelnök. A telepen tartotta az egyesület a clujji t folyamokat, amelyek megnyitásán, illetve bezárásán az Elnök és ig. vál. tagjai is megjelentek. A telepnek állandóan szárn helyi és vidéki látogatója volt. A telep mézelőnövény gyű ményét az egyesület tagjai közül többen gyarapították. A te űltetvényeit és fáit az egyesület rendszeres ápolásban része tette. A telepen az igazgató választmány és a gazdabizott tagjai többször tartottak helyszíni szemlét és ott mindenko legnagyobb rendet találták. A telep állapotáról szóló jelent az alábbiakban közöljük.

Igen tisztelt választmány!

Egyesületünk telepének mult évi működéséről és annak legi állapotáról a következőket van szerencsém jelenteni:

Az állomány jelenleg 5 családból áll. A családokat a tavillonben elhelyezett országos méretű kaptárakból átlakolt az amerikai rakodó kaptárakba, melyeket a szabadban álló ducokként helyeztük el. Az átlakolt családok természetesen építkezéssel lettek megterhelve, minek következtében jelenek voltak a téli mézszükségletüket begyűjteni amit részről erősen befolyásolt a multévi gyenge mézelő időjárás. A családok eme állapotáról a telep-ellenőrzőbizottság tagjai személyesen meggyőződtek és szükségét látták annak, hogy tevékeny intézkedést végezzünk. Azon reményben, hogy a jelen idő kedvezőbb lesz a méhek részére, az esetben igyekezni fogunk az állományt felszaporítani. Mint megelőzőleg, úgy a jövő évben is gondot fordítottunk a telepünkön tanulmányi munkát szolgáló mézelő növények szaporítására is.

Telepünk mint megfigyelő állomás naponkénti följegyzései-rendszeres kimutatást készített a méhészetet érdeklő különböző hasznos dolgokról, melyek közül a napicsapadékok felméréséről a Bukaresti Meteorologiai intézetnek a mult év május 1-étől kezdve az év végéig összesen 74 sürgönyben számolt be.

Telepünkön a mult évben két méhészeti tanfolyam volt, melyeken számos hallgató vett részt, kik közül többen beléptek egyesületünk tagjai sorába.

Jelentem továbbá, hogy Egyesületünk elnöksége és választmánya részletesen foglalkozott Szántó Miklós telektulajdonos kérelmével azon ajánlatával, mely szerint a telepünk utca-területéből a főbejáratnál egy bizonyos nagyságú területnek átadását kéri, melynek ellenében egy jóval nagyobb területet adandó a saját szomszédos ingatlanából csereképpen átengedni.

Az elnökség és ig.-választmány megtekintette a helyszínen a területet érintő cserre tárgyát képező ingatlan részeket és a terület-területét az egyesületre nézve előnyösnek és elfogadhatónak találta, amennyiben a szomszéd által kért terület amugy is szabályozási vonalba esik.

A területcserére vonatkozó megállapodás létrejött a választmánynak azon kikötésével, hogy Szántó Miklós kötelezi magát arra, hogy a csere következtében szükségesé vált új kerítés felépítésére és helyreállításának összes költségeit fedezi. Ezen költségekben létrejött egyezség ezidőig a városi mérnök hivatalhoz van beterjesztve jóváhagyás végett.

Telepünknek az elmúlt évben is számos helybeli és vidéki tagja volt, többek között szeptember hóban egy 30 tagból marosmegyei kiscsiga kiránduló társaság Török Bálint vezetésével tanulmányozta az Egyesület telepét. Beszámolóink befejezésekközönettel kell megemlékeznünk a nagy Béla méhésztársunkról, ki az elmúlt évben a telepünk-2 darab új típusú Erdélyi egyesületi kaptárt adományozott.

Kolozsvár, 1938 január 20.

Teljes tisztelettel
Stief Ottó telepgondnok.

E helyen említjük meg, hogy a tordai Gazdakör Méhé Szakosztályának elnöke, Flora József tagtársunk, tisztéről le-
dott és helyébe Herzceg Kálmán tagtársunkat választotta
a Gazdakör szakosztályi elnökek.

Tisztelettel bejelentjük, hogy az egyesület igazgatóvá-
lósága az április hó 20-án tartott ülésén elhatározta, hogy
egyesület házsongárdi telepének az új utcaszabályozási von-
eső egyik részét kisajátítás előtt elcseréli Szántó Miklós sz-
széd tulajdonos által felajánlott megfelelő ingatlanrészrel,
által Szántó részére korábban nyílik parcellázási lehetősé-
g az egylet számára pedig az amugyis keskeny telekrészlet
szélesíthető és a teleknek az északi és keleti határvonala tel-
leti veszteség nélkül kiegyenesíthető lesz. A cserével kap-
latban felmerülő összes kiadások és kerítés áthelyezésével jár-
költségek Szántó Miklóst terhelik. Kérjük a csere megejté-
hez a Mélyen Tisztelt Közgyűlés szíves hozzájárását és am-
leboncoltatásához az engedély megadását.

Tisztelettel jelentjük továbbá, hogy az egyesületi — ha-
nátalon kívül álló — szállítható minta-méhest az egyesület
talan használatra vándorlás céljára Tóth István, Várady Bé-
Katona Sándor és társai részére kölcsönözte azzal, hogy
ép állapotban és saját költségükön kötelesek visszaszállít-
ni.

Az egyesület beléletét illetőleg tisztelettel jelentjük, ho-
g a lefolyt évben az egyesület 1 közgyűlést, 4 igazgató-válasz-
mányi ülést, 3 bizottsági gyűlést tartott. A titkári hivatal 15
ügydarabot intézett el. Postán expediatolt 8140 drb lev-
levelezőlap és körlevél.

A tagmozgalmat illetőleg tisztelettel jelentjük, hogy az 1937.
év január hó 1-én az Egyesületnek 13 alapító, 719 rendes,
11 tb., összesen 743 tagja volt. Az 1937. év folyamán elhunyt
töröltetett 53 tag, felvétetett 64 tag. A létszám szaporodott
taggal. Az 1937. év végén 724 tag volt. A nagy tagmo-
zgalom indokolásául szükségesnek tartjuk jelenteni, hogy az
igazgató-választmány intézkedésére az összes hátrálékos tagok
az egyesületi jogtanácsos útján felszólítottak hátrálékos tag-
díjuk rendezésére. A tartozásuk kiegyenlítésének megkönnyíté-
s céljából úgy tőkében, mint időben engedményeket is nyújt-
 az egyesület mindazoknak, akik ezt kérték. Természetesen
revízió alkalmával fájdalmasan kellett megállapítanunk, hogy
bizony sokan kiestek a tagok sorából, mivel a minimális é-
100 lej tagdíjat sem tudták megfizetni. Ezeket a tagokat, saj-
kérelmükre, kénytelen volt az egyesület törölni.

Az egyesület anyagi viszonyairól a zárszámadások nyu-
tanak tájékoztatást. A zárszámadások megvizsgálásáról felve-
számvizsgálóbizottsági jelentést alább közöljük:

Mélyen Tisztelt Igazgató-Választmány!

Alólirottak az Erdélyrészi Méhész-Egyesület 1937. évi
zárszámadásainak megvizsgálására kiküldetvén, ezen tisztünk
ben eljártunk, a számadásokat folyó évi január hó 19-én meg-

Sor- szám	1937. december 31.		Sor- szám		
1	Készpénz	12799	1	Alapítódij számla	12394
2	Ingatlan számla	30000	2	Hadikölcsön számla	6000
3	Takarékpénztári számla	33826	3	Vagyon számla	94766
4	Értékpapír számla	5500			
5	Felszerelési (leltár) számla	1971			
6	Mézőrtékesítési számla	6564			
7	Adósok-hitelezők számlája	22500			
		113160			113160

Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület 1937. évi eredménye és az 1938. évi költségelirányzata.

VESZTESEG

NYERESÉG

Sor- szám	1937. december 31.	1937. évi	1938. évi	Sor- szám	1937. december 31.	1937. évi	1938. évi
1	Méhészeti Közlöny számla	24399	24000	1	Tagdíj számla	44346	50000
2	Telepfentartási számla	527	2000	2	Kamat számla	960	1000
3	Tiszteletdíjak számlája	20000	20000	3	Valló-Török füzet számla	710	500
4	Adó számla	789	2000	4	Vegyesek számlája	6212	6500
5	Posta számla	2618	3000	5	Kaptár számla	1200	2000
6	Nyereség	6090	—	6	Rendkívüliek számlája	1000	1000
7	Rendk., kiáll., mézért., stb.	—	44000		Kiállítás, mézértékesítés	—	34000
		54418	95000			54418	95000

Cluj-Kolozsvár, 1937. december 31.

Török Bálint sk.,
főtitkár.

Pohl Béla sk.,
alelnök.

Szathmári Ilona sk.,
pénztáros.

Fenti számadásokat megvizsgáltuk és rendben találtuk.
Kolozsvár, 1938. január hó 19-én.

Zoltány Ferenc sk.,
számvizsg. biz. tag.

Csona Endre sk.,
számvizsg. biz. tag.

vizsgáltuk. Van szerencsénk erről jelentésünket a következőben megtenni:

A pénztári napló bevételi és kiadási tételeit a szabályszerűen kiállított nyugták, utalványok, számlák, ellennyugták és egyéb okmányokkal összehasonlítottuk és azokat helyeseknek találtuk. Megvizsgáltuk a főkönyv, segéd- és számlakönyvek rovatait és tételeit, itt is mindent a legnagyobb rendben találtunk.

Javasoljuk, hogy az elnökségnek és a pénztárosnak felmentvény megadassék.

Kolozsvár, 1933 január hó 19-én.

Zoltány Ferenc s. k.

Csoma Endre s. k.

számvizsgálóbizottsági tagok.

Tisztelettel kérjük az igazgató-választmány 1937. évi működéséről szóló jelentés jóváhagyó szives tudomásulvételét és a szokásos felmentvény megadását.

Cluj, 1937. december hó 31.

Pohl Béla s. k.
e. alelnök.

Török Bálint s. k.
e. főtitkár.

Természetes serkentő etetés.

Irta: Szöcs Sándor.

A serkentő etetés többnyire koratavaszi méhészmunka. Célja, hogy a május közepe után beálló főhordást adó akác virágzásra méheinket termelőképessé fejlesszük. Kivételre nézve pedig az akác rügyezésétől kezdve, cukor oldat rendszeres adagolásából áll. E módoknak kétség kívül meg van az eredményük, de néha a szirup kiosztása rablást eredményez, a méhészt méhei rabszolgájává teszi, a méheket pedig megfosztja a hordással járó repüléstől, ami pedig nyilván szükséges lehet, különben az etetett család méhei nem kezdenének élénk röpködésbe sokszor már éjszakába hajló alkonyi órákon is.

Egy jól képzett méhész, hogy a természetes hordás látogatát keltse, méheit a méh lakáson kívül eső területen eteti a serkentésre szolgáló oldattal. E módszernél a rablás nemcsak fenyeget, de méheinket egész esztendőre rablásra hajlamossá tesszük. E hír egyet bizonyít: más méhésznek is teher az etetéssel járó pancsolás és más méhész is igyekszik természetes és új megoldáshoz.

Felfogásom az minden méhészeti kérdésben, hogy felesleges mesterséges módon törni a fejünket, ha természetes utak állanak rendelkezésünkre. A legtermészetesebb serkentő etetést pedig a koratavaszi méhlegelő ad. A serkentő etetés kérdése tehát végeredményben méhlegelő kérdés. Könnyű megoldani ott, ahol már van kora tavaszi méhlegelő. A fűz, nyárfa és juhárfa, a gyümölcsös, az erdő koratavaszi virágzónyege ezt természetes módon intézi el. A hiba ezekkel legfeljebb csak

hogy ritka az a hely, ahol ezeket nagy tömegben fel lehet
lni. Ezért a dolgos méhecske nagy területeket kénytelen
arni, míg a szorványosan fellelhető mézforrásokra reá talál.

A megoldást a tömegvirág adja. *Korai virágzású mézelő
ültetése igazi méhészfeladat.* De míg ezek virágot hoznának
yszerü méhlegelőt tudunk biztosítani a szántóföldön ter-
zhető mézelő növényekkel. E növényfajták közül most
k hármat említek fel, mint amelyekkel szabályozni lehet
meink fejlődését.

Első helyre teszem a *biborherét*. A szántóföldi munkája a
tatarló buktatásával kezdődik, folytatódik az augusztusi
essel. Tavasszal rohamos fejlődésével ejti bámulatba a
bész. Élénken ragyogó színével kápráztatja el a szemet,
mézével pedig hatalmas lökést ad a méhcsalád fejlődésének.
gazdasági vetésforgóba észrevétlenül beilleszthető. A buza-
ó amugy is vetetlenül szokott maradni április végéig, május
ég. *Ez az időköz épen elég a biborhere tenyészidejére a
stól virágzásig.* Termesztésével csak a kukorica talaj-
nkáját végezzük el, a *tarlószántást* és *őszi szántást*, de
t közbe magot is szortunk, tavaszra méheink fejlődési ideje
t korai zöldtakarmányt nyertünk a zöld után bőgő marhák-
t. Ráadásul még 25 % adókedvezményt is nyújt az új mező-
dasági törvény. A kukorica feljavítva kapja a talajt, amelyet
ájus eleji kaszálás után biztosan vethetünk, kivált ha korán
fajtákat (Várad Mihály féle, Lapusnyaki, stb.) vetünk. A
rhere gyökere nitrogen gyűjtő, ezért nem zsarolja ki a
et.

A második helyre teszem a *mustár* termesztését, melyet
nnal vethetünk, mihelyt a hó elment s az őszi szántásra a
géppel rámehetünk. Nagyon gyorsan fejlődő növény. Ha
ő időben vetettük s az időjárás kedvez, akác előtt virágzik.
dasági értéke nagy: magja értékes, zölden kaszálva takar-
ny, beszántva trágya.

Gazdasági szempontból legkevesebb értéke van a *facéliá-*
t, mert szokatlan még a vetésforgóban, de mézelés szem-
tjából a másik kettő igazi vetélytársa. Nincs miért dicsérni,
acélia dicséri önmagát. Ennél is csak az a lényeges, hogy
ag minél korábban a földben legyen. Zölden kaszálva
armányozásra jól fel lehet használni, mely esetben ezt is
mon követheti a kukoricavetés.

A gondos méhész nem a kaptár méretén, formáján, cso-
atos fogásokon törí a fejét, hanem a virágzó táblák beosz-
a felett elmélkedik. *A teli bődön titka mindig a méhlegelő*
t. Ha tavasszal biztosítani tudtam a május végén kezdődő
legelő kihasználását: az egész méhészeti év sikerült. Ha
ngén érték el az akácvirágot: az egész év nyomoruság.
gzó táblákkal serkenteni méheink fejlődését mindig szebb
redményesebb, mint a mesterséges etetés. A cukor szirupra
ünk akkor, ha kedvezőtlen, hűvös, szeles és esős a tavasz
jól elkészített virágtengerünkre méheink ki nem szállhatnak.

A méhek tájékozóképessége

Aki a természetben nyitott szemmel jár, meglepődve tapasztalhatja, hogy a kis méheknek is mily hatalmasan kifejlett tájékozóképessége van. Ha megtelt a mézgyomra és nem bír tovább gyűjtési körútjában, akkor fölszáll a virágról és egy irányban veszi a „direkciót” hazafelé. Látszik, hogy tudja utat és nem keresgél tétovázva a levegőben.

Lubbock német szakíró szerint a természet tudósok nem tudták eldönteni, hogy a méhben veleszületett ösztön-e ez tájékozóképesség, vagy pedig a méh is úgy tájékozódik, mint az ember, azaz megjegyzi magának egyes pontokat (fát, házat, mezőt), miknek segítségével hazatalál még nagyobb távolságból.

A francia Fabre a kerti házánál fészkelte *Chalicodon* méhfajtából befogott 10 darabot, megjelölte fehér festékkel őket és bezárta egy vászonzsacskóba, elvitte fészküktől félkilométer kelet felé, ott háromszor meglóbálta a zacskót a levegőben, onnét nyugati irányba ment három kilométer távolságra, ismét háromszor meglóbálta a zacskót a levegőben, majd kinyitotta a zacskó száját és a 10 méhet egyenként kiengedte.

A méhek párszor körülrepültek a tudós feje fölött, majd hazafelé vettek irányt és eltűntek. Odahaza Fabre tudós leánya várta őket a fészküknél és befogta őket. Az eredmény az volt, hogy az első vadméh hszáérkezett negyedórán belül, a második és harmadik két óra alatt, *hét méh azonban egyáltalán nem tért vissza.*

Fabre természet tudós ezt a kísérletet más méhekkel még két ízben megismételte. Az eredmény mind a kétszer ugyane volt, azaz *a méheknek csak egyharmada talált haza, a többit eltévedt.*

Hasonló kísérleteket állítottak be Lubbock és Roman angol természet tudósok méhekkel és hangyákkal, amelyek többé kevésbé hasonló eredményekre vezettek.

Romans egy méhkast hozott tenger melléki kertes villájához, ott a kast a háza elé tette. A ház két oldalán virágágyások kert volt, a háztól kb. 200 m-nyire volt a tenger, a ház és a tengerpart között rét volt. A méhkast pár napig a helyén tartotta, hogy a méhek a környékkel megismerkedhessenek. A fő céltevés az volt, hogy a méhek a kétoldali virágoskertet jól megfogják ismerni, mert ott táplálkozhatnak, a füves (virágnélküli) rét azonban nem nyújtva élelmet, nem érdekli őket, éppúgy a tenger sem.

Romans erre a méhkast egyik szobájába vitte az ablak közelébe és ott tartotta őket pár napig. Egyik éjjel lezárta az ablak kijáró nyílását, bezárta a szoba ablakait, reggel kiengedte a 20 méhet, befogta őket drótkalitikába, újra elzárta a röpnilyást, hogy több méh ki ne jöhessen, bekente a nyílás előtti kis röplapot madárennyvel, hogy a hazatérő méhek ott ragadjanak. A drótkalitikába zárt méhekből kiengedett egy párat a virágoskert egyik-másik pontjáról, egy párat a rétről, egy párat pedig a tengerparttól.

Az eredmény pedig az volt, hogy a virágoskertben szabadon engedett méhek pár pillanat múlva már a röpnylás kis eszkááján vergődtek az enyvhez ragadva, az ugyanolyan távolgiban lévő rétről szabadon bocsátott méhek nem tértek haza, úgy nem találtak vissza azok a méhek sem, melyeket a tengerparton bocsátottak szabadon.

A tudósok véleménye e kísérletek alapján kétféle irányban oszlanak meg: egyesek azt állittják, hogy a méhben velelletet ösztönös tájékozóképesség lakozik. Ezek arra alapitják véleményüket, hogy *Fabre* kísérleteinél a pár körrepülés után nyenesen hazafelé vették a „*direkciót*” a repülésnél, tehát ösztönösen tudták, hogy hol van a hazájuk. Ennek a véleménynek ellentmond az a tény, hogy ennek dacára mégis csak *gyarmada* talált haza a méheknek, holott, ha hazatalálási ösztönük lett volna nekik, akkor mind hazataláltak volna.

Ha a méheknek ilyen ösztöne volna, akkor *Romans* kísérleténél a méheknek a rétről és a tengerpartról is haza kellett volna talolniok, nemcsak a virágoskertről, melyet jól mertek.

A tudósok másik — az ellenvéleményen lévő — része azt tartja, hogy a méheknek kiváló tájékozódóképessége van ugyan, de nem ösztöne alapján talál haza, hanem éppugy, mint az ember, azaz az előzőleg már ismert helyen, ismerős tárgyak (fák, házak, virágos mezők stb.) után tájékozza magát hazafelé való uton.

Ezt mutatja *Fabre* kísérleteinél lévő állapot. Ott a méhek szinte körülrepülték a tudós feje fölötti teret, nyilván azért, hogy tájékozódjanak, mert *nem tudták*, hogy merre kell hazafelé repülniök az ismeretlen helyről. Erre azután bizonyos irányt vettek a továbbrépülésnél. Azok, amelyeknek „szerencsájük volt” és hazafelé való irányt vették, hamar eljutottak ismerős helyekre és szerencsésen haza is érkeztek. Azok ellenben, melyek a távolgól ellenkező irányt vettek, azok eltávolodtak az ismerős vidékről, vagy nem találtak többé haza és elvesztek, vagy pedig órák hosszat tartó kutató repülések után találtak reá a hazájukra.

A *Romans*-féle kísérletnél is az látszik, hogy a méh csak akkor talál haza, ha előbbi repülései közben megismert tájra jut és kiismeri magát a helyes uton. Akkor azonban, ha ismeretlen vidékre jut, már csak véletlen szerencse, hogy olyan repülési irányt „vesz”, mely hazája felé van.

A fenti tényt megerősíti a *dr. Órósi Pál Zoltán* kísérlete is, amelyet rövid távolságra áthelyezett méhcsaládokkal végzett. (Lásd a M. K. októberi szám.) Az áthelyezett család kijárója a távolgól juttatott újságpapírt helyezett, így a méhek a változásra repültek, ki betájolták magukat és az új helyet megjegyezték maguknak. Ezek szerint a méhek *nem ösztönük alapján tájékozódnak*, hanem *megjegyzik* maguknak a tájat és azt emlékeztükbe tartják.

Hozzászólások az E.M.E. 5 éves munkatervéhez.

Az E.M.E. 5 éves munkatervéhez számos hozzászóló kaptunk, amelyeket rendre, ha térszűke miatt kivonatossan is de ismertetni fogjuk a M. K.-ben, bővebben pedig a február 22-én, Kolozsvárt tartandó méhészeti vitagyűlésen. Ezuttal a fenti alábbi hozzászólásokat ismertetjük és kérjük T. Tagjainkat hogy értékes hozzászólásaikkal minél számosabban megkeressék sziveskedjenek az egyesületet.

*

Finta Andor tordai tagtársunk hozzászólásában Erdély méhlegelőjét két részre osztja u. m. *erdei és erdő melletti területekre és kifejezetten a mezőségre.*

Az *erdőmelletti* területek méhlegelői, ha az időjárás megfelelő kitünő méhlegelőt szolgáltatnak, azok feljavítása legfeljebb a kultur növények magra való termesztésével (lucerna, baltacim here stb.) javítható esetleg mesterséges rétek létrehozásával a mézélő növényekből össze állítva.

A mezőséggel köztudomásulag baj van. A kaszálással egyidejűleg márc-hónapra megszűnik minden gyűjtési lehetőség a tarlóvirágok megjelenéséig; intenzív művelés mellett pedig a tarlóvirágról nem beszélhetünk és itt ütközik össze a gazda és a méhész érdeke.

BCU Szerinte a mezőségi méhlegelő feljavítására csak az az egyedüli mód, hogy július és augusztus hónapokban virágzó mézélő fákat kell ültetni.

Amint ezekből látható községek, előljáróságok, egyesek gazdakörök stb. ültessenek minél több hársat és sofora japónikát, ott ahol csapadékosabb az időjárás hajdinát vessenek. Az utak mentén ültethető fák azok amelyek a méhészet céljára előmozdítani tudnák és előállításuk és nevelésük sem kerülne sokba, mert minden méhésznek, gazdának rendelkezésére áll pár négyzetöl hely ahol felnevelhető pár száz darab sofora. A sofora azért ajánlható inkább, mert gyorsabban fejlődik a hársnál és nem kíván annyira nedves talajt, mint a hárs.

*

Baritz Barnabás háromszékvármegyei tagtársunk az 5. ponthoz való hozzászólásában a *kast* tartja a méhtenyésztés és szaporítás legjobb és legmegfelelőbb eszközének, mivel a méheknek szabad fejlődést biztosít és a továbbtenyésztést szolgálja. Kétségtelenül ezen véleményének kialakulásához hozzájárult a hajdani kaptárvita és a nagyfokú pusztulás, amely a kaptárok helytelen kezeléséből származott.

Javasolja, hogy kezdő és továbbképző tanfolyamon, valamint a M. K. külön rovatában állandóan ismertessük a megfelelő ürtartalmú kasok készítését és az azokban való sikeres méhészkedést. A kezdő méhészek használjanak *kast*, de a gyakorló méhészek is használjanak bizonyos százalékot szaporításra.

Tanácsolja továbbá, hogy minden méhész vezessen törzskönyvet családjairól és jegyezze fel a méhek minden jellemző tulajdonságát, Az Egyesület könnyítse meg a vérfelfrissítésre szükséges méhanyak beszerzését. A törzskönyvet az E. M. E. tartsa nyilván és jelöljön ki megfelelő állomásokat a kitenyész-tett anyák beszerzésére és ellenőrzésére. Fontosnak tartja, hogy az 5 éves munkaterv különböző bizottsági tagjai egymással az érintkezést felvegyék és közöljék észrevételeiket a M. K. útján.

*

Kleisl Gyula szilágyballai tagtársunk értékes tanulmányt közöl az akác különböző helyen és módon való terjesztésére és a méhlegelő egyes kérdéseiről.

1. Alapos megokolással ajánlja az utmenti eperfák akáccal való kicserélését, amelyeket egy 5 évenkénti megismétléssel fejljenek. Így jól virágzik és szőlőkarót meg tűzifát ad.

2. A községi közlegelőkön akácligetek létesítését tartja fontosnak, hogy az állatok pihenhessenek az árnyékban. Az akácfák okszerű kitermelése pedig jelentős haszonhoz juttatják a legelőbirtokosságot.

3. Hasonlóan alkalmas területek akácültetésre a vízmosásos árkok.

4. A vérbeli méhész megtöltheti zsebeit mézelőnövények magvaival és sétaközben elszórhatja azokat. A *hajdina* szintén jó mézelőnövény, de legtöbb helyen ismeretlen, pedig a gabonatarlóba vetve is beérik. A biborhere szintén tarlóba vehető növény, amely tavasszal kiválóan virágzik és jó takarmányt ad, esetleg magot. Nagy előnye, hogy utána kukorica vagy burgonya még vethető.

5. Az utcák, terek fásításánál sem szabad a mézelő növényeket mellőzni, ugyszintén a temetőből sem hiányozhatnak. Az utóbbival a halottak iránti kegyeletet is méltóbban róhatjuk le, mint a kegyeletlen gyümölcsfákkal.

6. A mézelő fák és cserjék csemetéit termeljük: az állam csemetekertekben, gazdasági iskolákban és az elemi iskolák kötelező faiskolában Ugyanigy a mézelő növények magvait is. Itt lelkes méhészek sokat tehetnek. Összegyűjthetnék a magvakat és azt az E. M. E. rendelkezésére bocsájtanák Az Egyesület díjtalanul szétküldené a méhészek között. A mézelő fákat a nagyobb tanulók gondozhatnák, így gyermekkorukban tanulnák meg e szép és nemes hivatást.

*

Katona Sándor kolozsvári tagtársunk a méhekkal való vándorlás szervezéséhez szükségesnek tartja a jó méhlegelő fölkutatását.

A vándorlás évente három időszakra oszlik — írja Katona Sándor — u. m. tavaszi, nyári és őszi időszakra. A tavaszi méhlegelőt képezi: a fűz, egres, gyümölcs; ezt követik nyomban a baltaeim, akác és a mezei virágok. A tavaszi legelőt úgy kell megválogatni, hogy mind együtt legyen. A nagyobb méhészeteket rendszeren gyümölcsösbe helyezik el. — A nyári

vándorlás helyét erdővágásokba kell keresni, hol a málna, epilobium, földi eper és a fehérlóhere virágzik. Különös figyelmet érdemel a málna. A kis mikesi vándortanyán a málnavirágzás alatt naponta $1\frac{1}{2}$ —2 kilót emelkedett a mérleg. Az epilobium-virágzás alatt nagy szárazság volt, ezért a homokos talajon nem volt hordás, — Őszi méhlegelő: tisztessű és napraforgó, amit szintén egymás szomszédságában találunk. A vándorlásnál figyelemmel legyünk arra, hogy a környék fertőzésmentes legyen.

A vándorlás ügyében javaslata a következő: I. Az Egyesület kérje föl közlönnyünk útján a tagokat, hogy rendezzenek kutató kirándulásokat. Ahol a fent említett méhlegelőket találják, igyekezzenek — közeli tanyán vagy háznál — kísérleti méhcsaládokat elhelyezni. Az eredményről, valamint a területen levő mézelőnövények mézeléséről ugyszintén a terület nagyságáról biztos adatokat szolgáltatassanak be az egyesületnek, II. Az egyesület vezetősége tegyen lépéseket illetékes helyen a vasuti szállítási díj 50 %-os csökkentése érdekében.

Vetésforgó.

Mézelő növényeket termelő méhészetek részére.

Több t. méhésztársam érdeklődésére, az alanti ötös vetésforgót ajánlom azon növények nagybani termeléséhez, melyek értékes megtermésük mellett kitünő méhlegelőt is adnak.

I-ső év. Repce trágyázott talajba, (őszi repce) holdanként 7 kiló maggal. Bearatása után a helye rögtön felszántandó s bevetendő pohánkával 60 kg. maggal, amely még ugyan az évben be is érik és késő őszi virágzik.

II-ik év. Biborhere, (1 éves) holdanként 12—14 kg. maggal. Áprilisban virágzik. Virágzása után rögtön szénának is lekasználható, de a magtermése is május végére beszokott érni, mely után a helye felszántható, s nyárvégi méhlegelőnek 4 kg. maggal facéliával bevetethető.

III-ik év. Szeges borsó, (lófogu borsó) holdanként 80—90 kg. magvetéssel.

IV-ik év. Fehér- vagy fekete mustár. Holdanként $6\frac{1}{2}$ —7 kg. magvetéssel.

V-ik év. Napraforgó holdanként 6 kg. magvetéssel.

Forgón kívül, magnak hagyott baltacim, lucerna, fehérvagy kuszó here, esetleg fehér somkoró.

Azon a vidékeken, ahol a repcetermelés nem sikerül, helyette mustárfélet termelhelünk (tavaszi vetéssel), amely növény tekintettel a rövid tenyész idejét, junius első felében már aratható, s utána még a pohánkavetés is sikerül.

A terület 5 évenként kerül trágyázás alá, sűrűbben csak ott trágyázunk negyedik évben, pl. mustárok alá, ahol a talaj homokos, sovány, vagy lejtős területű, amikor a trágyával vissza adott növényi tápanyagok hamar elhasználódtak, vagy

a lejtős területről leszivárogtak a talajvízzel az aljba. Ha az utóbbi esetek nem állnak fenn, sűrűbben trágyázni nem kell, mert a biborhere és a szeges borsó, tekintettel a nitrogényűjtő voltaikra, a talajt jókarban hagyják.

Ha a gazda a repcetermelés lehetetlensége miatt négyes forgót használ, a trágyázást négy évenként egyszer eszközli.

Ezen vetésgörgő rendszer mellett arról sosem szabad a méhésznek megfeledkezni, hogy javitgassa a természetes méhlegelőit. Udvarába, kertjébe olyan fát, diszcszerjét és virágot is ültessen, amelyek mézelnek.

Biró Pál.

Álanyás család mentése.

A múlt év június havában egyik méhcsaládból feltűnően kevés méh repült ki. A család feltűnően sirt. Este felé megvizsgáltam a családot. Fedetlen anyaböcsőket fiasítás nélkül és 2—3 petét egy sejtbe találtam. Azonnal tisztába voltam, hogy a családom álanyás.

Mivel a család jó népes volt és tartalékanyám is volt, a kaptárt kitakarítottam, a kijárót bezártam és az anyanevelőmből áthelyeztem a kicsiny családot az álanyás kaptárba. Az álanyás családot a méhestől 8—10 méterre lesepertem a keretekről, majd a röpnylást kinyitottam, de csak annyira, hogy csak egy méh tudott bemenni. A lesepert méhek mind bekérezkedtek a röpnyláson. Az álanyák ugylátszik elpusztultak. A családot 10 napra rá átvizsgáltam, s az anyát megtaláltam. Jelenleg a család jó, erős. Méze van bőven.

Magyarzsombor

Tamásy József.

Mézpergető gépek

minden nagyságban,

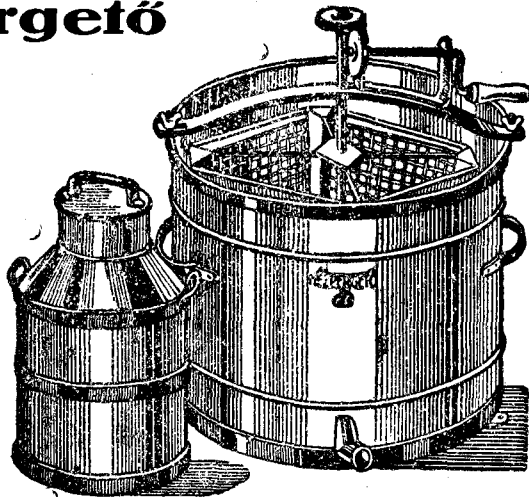
mézesbödönök, mézsűrítők állandóan kaphatók

Zeiler József

bádogosnál

CLUJ

Astória-szálló mellett.

December.

Megfigyelő állomások	A mérlegben álló kaptár	A kaptár súlyváltozása (10 naponként dekagramm)						Hőmérséklet (C)						Napok száma				Csapadék mm	
		gyarapodás			apadás			legnagyobb			legkisebb			derült	borult	szél-viharos	kirepülő		gyűjtő
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.						
Felvincz	6 × 20	—	—	—	10	30	70	10	10	11	-4	-2	-12	9	22	—	3	—	27
EME	erdélyi nagy rakodó 26×18	—	—	—	össz.: 75			15	14	3	0	0	-11	12	19	—	2	5	44
Magyarzsombor	országos	—	—	—	15	13	12	10	8	-3	2	2	-12	—	—	—	3	22	24
Lukafalva	erdélyi nagy	—	—	—	—	30	30	9	7	-1	-2	+3	-7	10	20	—	4	—	35
Zalán	—	—	—	—	—	—	—	14	12	9	1	0	-14	33	28	—	7	8	86
Pütkérc	—	—	—	—	—	—	—	10	13	-2	-3	-11	-11	9	22	—	3	—	—

Felvincz. Torda várn. Megfigyelő: *Bognoczky* december 31-ig a teelés jelen álló kaptársulya 82

Magyarzsombor. Kolozs megye. Megfigyelő: *Tó József*. A méhek 10, 12 és délben kirepültek. Kapt. 66 kg.

Lukafalva. Maros várn. Megfigyelő: *Péter Domok* méhek szorgalmasan hord 9, 10 és 15-én az itatóból a azért nincs apadás 1— Kaptársuly 42.20 kg.

Zalán. Háromszék várm. Megfigyelő: *Dávid József* családotból 52 drb. verem 60 drb. szabadban teel. Vében rakás napján (nov. 18.) két csoportból 8—8 csal lemérten. Tavaszti tisztulá újból mérem és majd köz a fogyasztást.

Pütkérc. Brassó várm. Megfigyelő: *Barkó Andor*. cember 17-én d. e. szivár volt d. u. pedig villámlott menydörgött.

Csikszentdomokos. Csik megye. Megfigyelő: *Bléna Károly*. A december havi figyelési jelentés nem érkez be kérjük újból küldeni.

Dés. Szamos vármegye. Megfigyelő: *Borbély Lajos*. Kapt. a december havi jelentés küldeni mivel az nem érkez meg.

Egyleti élet

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület 1938 évi február hó 22-én, kedden d. u. 4 órakor Kolozsvárt, Str. A. Mureşan 10 sz. alatt tartja meg *rendes évi közgyűlését*, amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívjuk azzal a megjegyzéssel, hogy a közgyűlést követőleg az egyesület 5 éves munkatervének megbeszélése céljából az egyesület vitagyűlést rendez. Kérjük tisztelt Tagtársainkat, hogy a közgyűlésen és vitagyűlésen minél nagyobb számban sziveskedjenek megjelenni.

Cluj-Kolozsvár, 1938 jan. 10. Az *E. M. E. Elnöksége.*

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés az egyesület 1937 évi működéséről. 3. Számvizsgáló-bizottság jelentése az egyesület 1937 évi zárszámadásairól. 4. Időközi választások. Esetleges indítványok.

Értesítés és meghívó.

Az E. M. E. 1938 február 22-én, kedden délután Kolozsvárt, Str. A. Mureşan. 10 sz. alatt, az egyesület közgyűlését követőleg, méhészeti vitagyűlést rendez, amelynek tárgya az E. M. E. 5 éves munkatervének megbeszélése. Tekintettel az egyesület életének az egyleti élet szempontjából való nagy jelentőségére, kérjük Tisztelt Tagtársainkat, hogy azon minél nagyobb számban megjelenni és a kérdéshez hozzászólni sziveskedjenek az egyesület állásfoglalás kialakulása céljából.

Cluj-Kolozsvár, 1938 jan. 10. Az *E. M. E. Elnöksége.*

Meghívó.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület igazgató-választmánya 1938 évi február 22-én d. u. 3 órakor Kolozsvárt, az egyesület Str. A. Mureşan 10 szám alatti hivatalos helyiségében *rendes választást tart*, amelyre az igazgató-választmány tisztelt tagjait ezuton meghívja.

Cluj-Kolozsvár, 1938 jan. 10. Az *E. M. E. Elnöksége.*

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Előző ülés jegyzőkönyvének hitelesítése. 3. Esetleges indítványok.

Meghívó.

Az E. M. E. igazgató-választmánya az 1938 február hó 22-én délután 6 órakor Kolozsvárt — az egyesület hivatalos helyiségében — *rendes ülést tart*, amelyre a választmány tagjait tisztelettel meghívja.

Cluj-Kolozsvár, 1938 január 20. Az *Elnökség.*

Tárgysorozat: 1. Mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Jelentések: a Kert ucca javítási munkáiról; 3. a Kicsid Géza születésnapjáról; 4. az 1938 évi tanfolyamokról; 5. a méhészeti továbbképző tanfolyamról; 6. az öt éves munkatervhez való

hosszszólásokról; 7. az ötéves munkaterv bizottsági tagjain felkéréséről; 8. a vitagyűlés előadóinak felkéréséről; 9. a könyvtár kibővítéséről; 10. a mézpropaganda cikkekről; 11. a méz papirpohár-ajánlatról. 12. A közgyűlés előkészítése. 13. Jelentés az 1938. évi kiállitásról. 14. Tagsági ügyek. 15. Indítványok.

Méhészeti továbbképző tanfolyam.

Mint ismeretes, az E. M. E. programba vette egy további képző tanfolyam rendezését. Előbb arra gondolt az egyesület, hogy azt a f. évi közgyűlés alkalmával rendezze meg, utóbb azonban letett erről a szándékáról, mert a közgyűlés alkalmán helyesebbnek és időszerűbbnek látszott az 5 éves munkaterv megvitatása és a továbbképző tanfolyam megrendezését szeptemberi méhészeti kiállítás idejére hatasztotta, amikor a kiállítás vasuti kedvezményével sok méhész társunk vehet részt nemcsak a kiállításon, hanem egyúttal a továbbképző tanfolyamon is, amelyre külföldi szakelőadók felkérését is tervbe vett az egyesület.

Méhészeti kiállítás Cluj-Kolozsvárott.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület a folyó évi szeptember hó 1—4 napjain Kolozsvárott, a Ref. Kollegium régi épületénél összes helyiségeiben nagyszabású méhészeti, kertészeti és házi ipari kiállítást rendez, amelyen Erdély egész méhész társadalmát osztatlan egységben vonul fel. Hasonlóképpen a kertészeti és háziipari csoportok is változatos és gazdag anyagúnak ígérkeznek. A kiállítás előkészítő munkálatait az egyesület már megkezdte és az érdekelteknek készséggel és díjtalanul nyújt felvilágosítást szóban vagy írásban. Az egyesület címe Cluj-Kolozsvár, Strada Andrei Mureşan 10.

Ingyenes méhészeti tanfolyam.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület évenként több ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez Erdélyben. A folyó évre eddig három tanfolyam rendezését kérték az érdekeltek. Az első tanfolyamot Gyulafehérvárt május hó 21—31 napjain, a második Kolozsvárt, június hó 8—18-ig, a harmadikat ugyancsak Kolozsvárt szeptember hó 5—14 napjain rendezti az egyesület. A gyulafehérvári tanfolyamra több hallgatót nem vesz fel az egyesület. A kolozsvári tanfolyamra jelentkezni lehet az E. M. E. hivatalos helyiségében Cluj, Str. Andrei Mureşan 10. A tanfolyam ingyenes, csupán a beiratásért fizetendő személyenként 100 lei. Tanfolyam bármely községben rendezhető, ha azt az érdekeltek annak megnyitása előtt 6—8 héttel korábban kérik. A tanfolyam befejezése után a hallgatók bizonyítványt kapnak a tanfolyam látogatásáról.

A valódi virágméznek nincs párja
Mert a sok betegségnek útját állja

Üdit! gyógyít! erősíti izmunkat
Legyen kéznél s elhárítja bajunkat.

Biró P.

50% -os vasuti kedvezmény az E. M. E. közgyűlésére.

Az E. M. E. közgyűlését az egyesület az 1938. évben az Erdélyi Gazdasági Egylet által Kolozsvárott, február 20—26. napjain rendezendő vetőmagkiállítás idejére tette, azért, hogy az E. M. E. közgyűlésére érkező méhésztársak kihasználhassák a kiállítás vasuti kedvezményeit és így minél nagyobb számban jelenhessenek meg a közgyűlésen. A kedvezmény megadásáról mindég az utolsó napokban érkezik meg az értesítés, amelyről az egylet az érdekelteket a napilapok útján fogja értesíteni. A kedvezmény igénybevételének módja: Kolozsvárra való utazás alkalmával egész jegy váltandó, a jegy megőrzendő és a visszautazáskor a kiállítás belépőjegyével együtt való felmutatása esetén, visszafelé ingyen, vagy 50% -os kedvezmény-nyel lehet utazni. A kedvezmény február 20—26. közötti időben 5 nap tartamára érvényes. Az érdeklődőknek készséggel nyújt bővebb felvilágosítást az EME elnöksége.

Felhívás Méhésztársainkhoz!

Felkérjük tisztelt Méhésztársainkat, hogy sziveskedjenek bejelenteni évenként eladásra kerülő mézmenyiségőket az esetben, ha az átlag az 50 kg-ot meghaladja. A bejelentéseket nyilvántartásba vesszük és a nagykereskedőkkel a címetek érdeklődés alkalmával közölni fogjuk. — Ugyancsak kérjük tisztelt Tagtársainkat, hogy sziveskedjenek bejelenteni, amennyiben mézelő virágmag, vagy facsemete előállításával foglalkoznak, mert az erre vonatkozó bejelentéseket is nyilvántartja az egyesület a jövőben az 5 éves munkaprogram keretében, hogy az érdeklődőknek ezirányban is pontos felvilágosításokkal szolgálhasson. A mézelő magvak és növények megnevezésénél kérjük az árak és az eladó mennyiség szives megjelölését is. Amennyiben díjtalanul vagy kiosztásra történik a felajánlás, annak a közlését is kérjük. Az E. M. E. Elnöksége.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. M. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be.

1936. évre 100 L tagdíjat fizetett: A. J. Nagyszalonta, D. P. Berkes, V. J. Bogártelke, B. E. Mureni, B. J. Abram, K. J. Keresztvár, T. M. Gelencze, ifj. L. J. Farcád.

1937. évre 100 L tagdíjat fizetett: N. L. Homoródalmás, P. Gy. Podgoria-Osorheiu, dr. gr. B. L. Kolozsvár, B. J. Szatmár, dr. B. A. Kolozsvár, K. I. M.-telegd, P. L., A. D. Dicsőszentmárton, N. S. Barca-ujfalu, T. I. Kolozsvár, özv. H. B.-né M. szakál, K. J. Sz.-kocsárd, H. B. S. Belényes, F. P. B.-Borsa, F. J. Torda, D. P. Berkes, Marianum Kolozsvár, S. M. Futásfalva, Sz. D. Felsőcsernáton, Sch. R. Szászrégen, N. Gy. S. M.-Panit, R. I. Nagybánya, N. A. Arad, ifj. P. J. Felsőbánya, B. B. Imecsfalva, V. K. Zsibó, V. Sz. M. Érszöllős, B. E. Mureni, N. E. N.-Bacson, G. E. Barcani, Sz. J. Zimandul nou, B. J. Abram, dr. B. T. Szatmár, Gy. E.-né Kudzsir, D. M. Sz.-keresztur, K. J.

Keresztvár, D. Gy.-né Kolozsvár, S. G. M.-szentimre, L. L. Sz.-keresztui F. D. Sz.-tamásfalva, T. Zs. Lugos, M. J. Kisjenő, Sz. G. Naszód R. M. Élesd, K. I. Gogán, H. J. Bonchida. N. V. Kolozsvár, Sz. Gy Ny.-szereda, ifj. L. J. Farcád, T. M., T. V. Gelence, A. J. N.-szalonta A. A. Zimandul-Nou.

1938 évre 100 L tagdíjat fizetett: T. F. Árpád, K. M. Gyorok K. J. Piski, D. P. Berkes, dr. A. Gy. Kőhalom, Sch. R. Szászrégen B. M. M.-pagocsa, W. J. Vasióra, V. S. Gaești, P. K. Kraszna, P. D Torontálkeresztés, V. K. Zsibó, F.V. Comandan, Sz. L. Radna, Róm kath. fiunevelő intézet Gy.-fehérvár, D. A Kovászna, Sz. J. Zimándu nou, B. J. Ábrám, K. J. Petrozsény, D. Gy.-né Kolozsvár, J. K. Sz.-berek, O. Á. M.-vásárhely (1939 re is), G. J. Saciova, F. D. Sz.-tamásfalva, br. B. F.-né Gardánfalva, L. J. Etéd, dr. K. J. Kolozsvár, D. J. Gyalu, T. J. Fodora, P. D. Lukafalva, K. D. Sz.-keresztur, K. I. Gogán, R. J. Resica, M. F. Nagyajta, J. P.-né Felsővisó, Cs. M. Nagybánya, H. L. Kolozsvár. K. Á. Bethlen, d. S. I. Puj, G. A. N.-szalonta, N. F. Borszék, T. E. M.-dombó, G. A. Bés, V. S. Nagyvárad, K. F. Zernest, ifj. L. J. Farcád, M. B. Nagybacon, T. Gy. M.-sziget, T. V. Gelence, H. H. Kovászna, U. M. Sz.-keresztur, Sz. J. M.-pagocsa, Sz. Á. N.-enyed, L. B. Gurabárza, Cs. F. M.-telegd, G. J. Geges, T. F. Árpád, N. B. M.-szalonta.

Könyvismertetés.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
„Gyakorló Méhészek Könyve.”

cimmel csinos kiállítású, tartalmában gazdag könyv jelent meg az elmúlt évben Erdély könyvpiacán. Szerzője Blénessy Károly csikszentdomokosi ny. tanító, kinek neve igen előnyösen ismert nemcsak miközöttünk, de a külföldi méhészek körében is. Nem kisebbítjük magunkat, ha azt mondjuk, hogy gazdag tapasztalataival és szaktudásával fölöttünk áll. Könyvét, mint a jó regényt, ha kezünkbe vesszük, nem tudjuk letenni, míg végig nem olvassuk, annyira leköti figyelmünket. Blénessy könyve, mely több évtizedes kísérletezésnek és gyakorlati tapasztalatnak az eredménye, a csiki havasok tiszta levegőjében született. Minden sorából kiérzik lángoló szeretete méhei és őszinte lelkesedése a méhészet iránt. E könyvet olvasva a gyakorlott méhész is sokat tanulhat belőle. A kezdő pedig, aki utasításait betartja, nyugodtan foghat hozzá méhészetének kezeléséhez, mert a siker nem fog elmaradni. Nekünk erdélyi méhészeknek különösképen érdekes a könyv, mivel az itteni kísérletek és tapasztalatok alapján íródott. Olyan kincs ez, mely nem szabad hiányozzon egyetlen haladni vágyó méhész asztaláról sem. Előfizetések a szerző címére küldendőek, Blénessy Károly ny. tanító, méhész, Sandominic jud. Ciuc. Ára 186 L. postai portóval együtt.

Benczédy Márton
tanító.

Kérdés — Felelet.

Berecz János. Kérdés. A M. K. mult számában olvastam „méhatka“ veszedelemről, mely Csehszlovákiában már felspett. Mivel közel vagyunk a határhoz, kérem bővebben ismertetni a kérdést.

Felelet. A méhatka tudományos neve „Acarapis Woodi“ méhek légzőszerveiben él. Lapunk egyik közelebbi számában ismertetni fogjuk.

Kisebb szakközlemények.

A mézelő kert berendezése.

Finta Andor mint a mezőségen méhészkedő és gazdálkodó tagtársunk 6 holdas gyümölcsösét olyképen tarkította mézelőfákkal, hogy Gödöllőről Török Bálint főtitkár közbenjárására hozott hibrid akácmagot amiből ma 56 drb. akácfa van. Ezzel szegélyezte a területet 20—20 méter távolságra. Alatta gledicsia sor van nyesve olyformán, hogy idővel minden 10 méterre nevel egy magfát belőlük. Ezt belülről 15 méter távolságra 8—10 méternyire egymástól 120 drb. sofa követi mint másodrangú szélfogó, elsőrendű kívül az akác és alatta gledicsia. Ezenkívül tavaszi himpor céljára 10 drb. fűzfát és 9 drb. mogyorót is ültetett. A gyümölcsös $\frac{2}{3}$ része pedig két sor hárssal (20—20 drb.) van 2 részre választva. A kertben a felsoroltakon kívül még 5 drb. szil van a vizenyösebb helyre ültetve. Ha minden mezőségi gazdálkodó ilyformán rendezné a gyümölcsösét sokat segíthetne a méhészeknek, sőt magán is, mert jó szélfogóval védeni a gyümölcsöst elsőrangú követelmény azonkívül még tűzrevalót és szerszámfát is kaphat szűkebből.

A tökvirágról a M. K. előbbi számaiban közöltük, hogy a szakára összecukódik és sokszor magába zár gyűjtőméheket. *Kovácsnai Bogdán Géza* tagtársunk évek óta megfigyelte a becsukódott tökvirágokat de méhet még nem talált bennük. Kérjük ezért méhésztársainkat, hogy a nyár folyamán végezzenek ez ügyben megfigyelést. Gondoljuk így véglegesen megállapítjuk, hogy káros-e a tök — amely máskülönbösen hasznos méhészeti növényünk — a méhekre.

Méhészeti tanfolyam Alba-Iulián-Gyulafehérváron. A Gyulafehérvári rom. kath. finevelő intézet igazgatóságának elkérésére az E. M. E. az 1938 év május havában méhészeti tanfolyamot rendez az intézet növendékei számára. Az intézet a növendékeit igen helyesen az életre gyakorlati alapon neveli az ifjúságot. Reméljük, hogy ez a tanfolyam sok értékes tagot fog szerezni idővel az erdélyi méhészeti kultúra fejlesztéséért küzdő egyesületünk számára.

A viasz olvasztás legcélszerűbb módja. Az összegyűjtő viaszdarabokat egy ritkaszövőesű zsákoeskába rakva jól be kötöm. Most egy vízzel félig megtöltött fazekat a tűzhely állítok. A zsákot a vízbe teszem s a vizet mindaddig forrom, míg a zsákban lévő lépdarabocskákból a kiolvadt viasz nem áll a víz színére. Ekkor a felszínen található viaszt egy kanál segítségével egy hidegvízzel telt edénybe szedegeter Közbe-közbe a kanállal a zsákot is megnyomkodom, hogy kiolvadandó viasz annál könnyebben felszabadulhasson. Majd kihűlni hagyom s miután a víz színéről a még összegyűlen lett viaszkorongot kiemelem jobb eredmény elérése céljából a vizet a bennhagyott zsákoeskával együtt átförölem.

Kezdő méhészt a méhtörzsek belső állapotának megítélésében gyakorolja a szemét, fülét és az orrát, hogy megtudja különböztetni: 1. a fiatalméhek zümmögését és kerirgését a rablási támadásnál észlelhető izgatottságtól. 2. A anyával bíró családok esendességét munka után az anyátlanság nyugtalanságától. 3. Az előbbiektől a megkopogtatás utáni rövid válaszázt az utóbbiak hosszantartó zugásától. 4. Az egészséges törzsből áradó kellemes illatot, a beteg, vérhas vagy költésenyves családtól kiáramló bűztől. 5. A szomjasok erős járását a víz után, s azok nyugalmát, melyek sem miben sem szenvednek szükségét. 6. A korán fiasító törzsek tevékenységét, melyek még később kezdik el. 7. A rendes folyékony mézkészlettel bíró törzsek konyhahulladékait a cukrosodott mézmozrsákból, melyek a jegecesedett mézre engednek következtetni. Egészséges és abnormális állapotban ezen külső jelenség nem egy sok időt rabló utánnézéstől mentik meg a méhészt, a méhek iránti érdeklődését nagy mértékben fokozzák és örömet szereznek.

A méhek szorgalma. A méh a szorgalom mintaképe. Szószoros értelmében agyondolgozza magát. Minden kirepülés alkalmával 0.05 gramm nektárt hoz magával. Tehát 100 grammért 2000tszer, 1 kilóért 20.000-szer kell kirepülnie. Mivel azonban 100 gramm nektár csak 40 gramm mézet tartalmaz (60 gramm víz), azért egy kg. méz begyűjtéséhez 50.000 kirepülésre van szükség. A virágpór behordása, mellyel a fiasítást táplálják a méhek, szintén nagy szorgalmat igényel. Egy türelmes kísérletező megolvasta, hogy egy meleg áprilisi napon 54.870 virágpórt hozó méh vonult be egy kettős kaputárba. Ez kb. 1.325 grammra tehető. A külső szorgalomhoz a belső folytonos munka is járul. A lakás tisztogatása, hasadékok beragasztása, fiasítás ápolása, viasz kiizzadása, a virágpór feldolgozása, tisztogatása, a sejtek fedelezése, fényesítése, szellőzés, örködés a kijárónál, stb.

Mihez kezdünk a hasmenés által bepiszkitott lépekekkel? A bepiszkitott helyet vakarjuk vagy langyosvizes ruhával, szivaccsal mossuk le. Különbén nem kell félni tőle, nem ragályos. Ha kevésbbé van bepiszkitva használhatjuk, ha tulajdonosan, akkor olvasszuk be.

Mit csináljunk a penészes lépekkel? Némely kaptárban a tavaszkor elől-hátul találkozunk penészes lépekkel. Ha a lépek nem tulságosan penészesek hagyhatjuk, a méhek tisztítják őket. Rajoknak penészes lépeket ne adjunk mert a válogatósabbak, esetleg emiatt kivonódnak, megszöknek. Igen, igen penészes lépeket olvasszunk ki.

A kaptár kibontásánál ha a méhek túl ingerlékenyek, az asztal és finn méhészek a füstölőjük tüzeire egy kis darabka asztal dobnak. A méhek erre az égő viaszszagra a méznek a szaga s azt menteni igyekeznek. A méhész pedig nyugodtan dolgozhatik a kaptárban.

Különfélék

Az egyesületi kis és nagy kaptárak megrendelhetők a Méhészeti Közlöny kiadóhivatala útján és Várady Béla méhész asztalos mesternél. A kaptárak ára 620 L. A kaptárak műhelyrajza is megrendelhető a kiadóhivatal útján. A darabonként 50 L., mely a megrendeléssel egyidejűleg meg kell fizetni.

Méz és viasz árak. Cluj-Kolozsvár környékén a méz ára általában 35—40 Lei, kicsinyben 44—54 Lei, a viasz ára 150—180 Lei. A mülép ára 240—260 Lei. — A viaszt 25—30% áron belül meg lehet vásárolni.

Az E. M. E. rendes tagdíja egy évre 100 Lei. A tagdíj minden évben január hó elsején esedékes. Kérjük az E. M. E. Tisztelt Taglait, hogy amennyiben eddig nem tettek meg az eleget tagdíjfizetési kötelezettségüknek, sürgősen eleget tenni sziveskedjenek.

Raktáron tartom az

Egyleti nagy és Egyleti kis kaptárokat

megrendelésre vasuton teherárúként szállítom. A kaptárak ára teljesen felépítve csapozott vályus keretekkel, kihúzható lemez tisztító fenékkal, bádog tetővel, Hannemann rács- és szítaszövetes rárával darabonként 620 lej. A szabott csapozott vályus keret darabonként — — — — 3—4 lej. A 100 m.-ként 8 mm. vastag 25 cm. széles ára — — — — 140 lej. Megrendelésre bármilyen más méhkaptárt is készítek. — Kérdésre válaszolok mindenfelől. — Raktáron tartok mülépet 260 lei árban. — Veszek kasos méheket. esetleg kaptárral cserélek.

VÁRADY BÉLA kaptárkészítő üzeme Cluj, Strada Reg. 83. Infanterie 4.

Apróhirdetések

Blénessy Károly: „Gyakorló méhészek könyve” című szakmunkánkülözetellen tanácsadó kezdő és haladó méhészeknek egyaránt. Az értékony ára 100 L., tehát 2 kg. méz, vagy 1/2 kg. mülép árából beszerezhet. Ajánlott postai küldés céljára az áron kívül még 15 L. mellékelendő. C. Blénessy Károly Sándominic. Jud. Ciuc.

Eladók erős méhcsaládok, felsőkezelésű rakodókaptárban, kiépített keretekkel. Gyékénykas új és üres kaptár mindég kapható Markáns méhészetében, Carei:

Minden haladni akaró méhésznek az E. M. E.-ben van a helye.

T. Méhésztársak!

Helyszűke miatt felosztalom mézelő díszfa- és cserjecsemete iskolámat, s ezzel módot adok, hogy a T. Méhésztársak olcsó ártékért a legmegbízhatóbb fajokat beszerezhessék. Mézlőnővény, fa, cserje és kertivirág termelő telepem továbbra is fenntartom, s mindenkor a legjobb fajokat szállítok.

100 drb. 10 fajtából összeállított mézelőfa és cserjecsemete 300 Lei, 10 drb. 50 Lei, 1 drb. 8 Lei. — A csemeték két évesek.

100 drb. 8 fajtából összeállított mézelő évelő virágtő 100 Lei, 50 drb. 60 Lei.

Kerti és szántóföldi mézelők legjobbainak magval:

Portuláca, Lobélia, Concesta, Campanula, Levendula, Illatos rezeda, Görög viola, Gyűszűvirág, Sarkantyúka, Évelő piros viola, Gailardia, Törpeszulák, Cinia, Fekete mályva, Kéknefelejts, Olasz atracél, Balzsámina, Bazsalyikum, Szagos bükköny, Szagos bükköny, Fáklya lilium, Celona, Vanília, Árvácska, Kékpófóka, Kerti ebnyelv, Gyapot növény, Articsoka, Rebarbara, Izsóp, Szagosruta, Méhfű, Citromfű, Fehér mustár, Fekete mustár, Pohánka, Baltacim, Szeges borsó. Egy-egy adag 8 Lei.

Phacelia tanacetifolia (Facelia) 1 kg 60 Lei. (1 kat. holdra kell 3 kg.)

Vadonélők legjobbainak magval:

Tarlóvirág, Mezei zsálya, Muskotály zsálya, Fehér pemete, Orvosi pemete, Gyöngyajak, Kigyószisz, Sárga mézkeres, Fehér mézkeres, Hubám here, Ökörfarkkoró, Szarvas kerep, Fehér here, Svéd here. Egy-egy adag 4 Lei. *Tarlótitzes fű* 1 kg 150 Lei.

Mézelőfa és cserjémagvak:

Famagvak: Szurkos akác, Rózsa akác, Sárga akác, Japán akác, Fürtösjuhar, Korai juhar, Olaj fűz, Gledichin, Judásfa, Ostorfa, Csörgőfa, Bálványfa, Ezüst lev., Kis lev., Nagy levelű hársak, Pirosvirág gesztenye, Szivar fa. Ára adagonként 4 Lei.

Cserjémagvak: Ámorfa, Dudafürt, Hibiscus, Caraganna, Mahonia, Aranyeső, Sós kacserje, Cariopteris, Elscholtzia. Egy adag 4 Lei.

A magvak adagolása apróság és értékük szerint 5—250 grammban van. Vetési utasítások a magvak tasakjain feltüntetve.

Utánvétellel szállítok!

Biró Pál

Zimandul-nou, Jud.: Arad